

Domy č. p. 53 a 54, Masarykovo náměstí

První písemný záznam o městském domě č. p. 54 na dnešním Masarykově náměstí se dochoval v pozemkové knize města Oder z roku 1579. Řezník Paul Ott koupil od oderského měšťana Valtena Vinzenze v pátek po sv. Martinu roku 1579 dům i se stodolou a včelnici položenou před dolní bránou. V roce 1617 postoupil Paul Ott nemovitost synovi Kašparovi za sumu 300 zlatých. Od počátku 19. století byl tento městský dům v držení rodiny oderského text. továrníka Josefa Antona Gerlich. Josef Anton Gerlich, zvaný „malý Gerlich“, se zde narodil 29. dubna roku 1796. Dne 20. ledna 1821 se oženil s Franziskou, rozenou Kafka. Měli spolu čtyři děti, dceru Annu (manželka text. továrníka Viktora Mathiase Gerlich) a syny Josefa, Johanna a Rudolfa. Po smrti svého otce Johanna Georga Gerlich – nejbohatšího občana Oder, vedl Josef Anton do roku 1843 sám oderskou továrnu na Potoční ulici a později společně s Viktorem Mathiasem Gerlichem.

Josef Anton Gerlich zemřel v tomto domě 25. února 1871. Dalším majitelem domu byl do roku 1883 syn Josefa Antona – notář JUDr. Josef Gerlich a po jeho smrti, do roku 1894 jeho bratr – rentiér Johann Gerlich, zvaný „bohatý Jan“. Oba v domě č. p. 54 zemřeli. Po Johanu Gerlichovi se do svého úmrtí 17. března roku 1915 stal majitelem domu syn Viktora Mathiase Gerlich – text. továrník Viktor Karl Gerlich. A jako poslední majitelka rodinného domu č. p. 54 z rodu Gerlichů byla ještě v roce 1929 Christina Gerlich, rozená Kunz, manželka text. továrníka Josefa Gerlich, vnuka již zmíněného Viktora Mathiase Gerlich. Vedlejší dům č. p. 53 (dnes Komerční banka) vlastnil od roku 1816 rovněž Josef Anton Gerlich, který jej koupil 2. dubna 1816 od oderského měšťana a soukenického mistra Martina Walzela. Po smrti Josefa Johanna drželi tento dům jeho synové - rentiér Johann Gerlich od roku 1871 a v letech 1894 až 1915 text. továrník Viktor Gerlich. Od tohoto roku již dům nebyl ve vlastnictví Gerlichovy rodiny.

Pavel Kašpar st., Zdeněk Orlita

Domy č. p. 53 (vlevo) a 54 (vpravo) v roce 1944.

Autor: Anonym 1944, úprava: Emil Mateiciuc

Archiv Muzejního spolku Rolleder

Domy č. p. 53 a 54 v roce 2015

SRPEN 2015

Autor: Emil Mateiciuc